

Utrikesutskottets betänkande 2024/25:UU15

Situationen i Israel och Palestina m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Utskottet behandlar i detta betänkande framför allt motioner om situationen i Israel och Palestina.

I betänkandet finns 18 reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (C).

Behandlade förslag

Cirka 150 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning.....	5
Utskottets överväganden.....	6
Den israelisk-palestinska konflikten.....	6
Åtgärder mot bosättare på Västbanken.....	12
Handelsbojkott av varor från ockuperade områden	13
Bistånd till Palestina och UNRWA	15
Militärt samarbete med Israel	17
Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m.	18
Motioner som bereds förenklad.....	19
Reservationer	20
1. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (S)	20
2. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (V)	20
3. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (C).....	22
4. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (MP)	23
5. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (S, C)	25
6. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (V)	25
7. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (MP).....	26
8. Handelsbojkott av varor från ockuperade områden, punkt 3 (S)	27
9. Handelsbojkott av varor från ockuperade områden, punkt 3 (MP).....	27
10. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (S).....	28
11. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (V)	28
12. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (C)	29
13. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (MP)	30
14. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 (V).....	30
15. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 (MP).....	31
16. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 – motiveringen (SD)	31
17. Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m., punkt 6 (S)	32
18. Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m., punkt 6 (C)	33
Särskilt yttrande	34
Situationen i Israel och Palestina m.m. (C)	34
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	35
Motioner från allmänna motionstiden 2024/25	35
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	49

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Den israelisk-palestinska konflikten

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18,

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 7, 8 och 10 samt

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (C)

Reservation 4 (MP)

2. Åtgärder mot bosättare på Västbanken

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 7 och 10 samt

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11.

Reservation 5 (S, C)

Reservation 6 (V)

Reservation 7 (MP)

3. Handelsbojkott av varor från ockuperade områden

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 8 och

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 8 (S)

Reservation 9 (MP)

4. Bistånd till Palestina och UNRWA

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 16 och 17,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 19 och 20,

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6 och

2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12.

Reservation 10 (S)

Reservation 11 (V)

Reservation 12 (C)

Reservation 13 (MP)

5. Militärt samarbete med Israel

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 20 och 21 samt
2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14.

Reservation 14 (V)

Reservation 15 (MP)

Reservation 16 (SD) – motiveringen

6. Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 13 och
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46.

Reservation 17 (S)

Reservation 18 (C)

7. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 27 februari 2025

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Linnéa Wickman (S), Ann-Sofie Alm (M), Magnus Berntsson (KD), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Johan Büser (S), Rasmus Giertz (SD), Lotta Johnsson Fornarve (V), Anna Lasses (C), Elin Nilsson (L) och Fredrik Saweståhl (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Utskottet behandlar återkommande motioner som rör regionen Mellanöstern och Nordafrika och länderna i denna region. Det senaste utskottsbetänkandet med fokus på Mellanöstern och Nordafrika var betänkande 2023/24:UU15.

Detta riksmöte väljer utskottet att framför allt fokusera på yrkanden om situationen i Israel och Palestina. Övriga motionsyrkanden som rör andra länder i Mellanöstern och Nordafrika behandlas i förenklad ordning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs förslag (se framst. 2005/06:RS3 Riksdagen i en ny tid) och i enlighet med utrikesutskottets promemoria Förenklad motionsberedning under valperioden 2022–2026 från oktober 2023.

Betänkandet baseras på motionsyrkanden som har lämnats in under riksmötet 2024/25 före motionstidens utgång den 4 oktober 2024 och täcker därmed inte alla aspekter av händelseutvecklingen i Israel och Palestina efter den 4 oktober 2024. Utskottets bedömningar och ställningstaganden i betänkandet till ovan angivna motionsyrkanden baseras på den situation som är aktuell och den information som är tillgänglig vid tiden för justering av betänkandet.

Utskottet har regelbundet fått information om frågor som rör Mellanöstern på EU:s utrikesministermöten av kabinetssekreterare Dag Hartelius och tidigare av hans företrädare Jan Knutsson. Även utrikesminister Maria Malmer Stenergard och hennes företrädare Tobias Billström har informerat utskottet om frågor som rör situationen i Mellanöstern. Bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa informerade utskottet den 27 februari 2025 om en återuppbyggnadsplan för Gaza och frågor som rör FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar, UNRWA. Utrikesminister Maria Malmer Stenergard informerade utskottet den 5 november 2024 om utvecklingen i Mellanöstern. Den dåvarande utrikesministern Tobias Billström informerade utskottet den 6 augusti 2024 om händelseutvecklingen i Mellanöstern och den 23 maj 2024 om sin rundresa i Mellanöstern. Utskottet tog emot Carl Skau, biträdande chef för FN:s livsmedelsprogram (World Food Programme, WFP), den 10 december 2024, Sarah Poole, chef för FN:s utvecklingsprogram i Palestina, den 24 oktober 2024 och representanter för den israelisk-palestinska samarbetsorganisationen Two State Coalition den 2 maj 2024.

Utskottets överväganden

Den israelisk-palestinska konflikten

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om den israelisk-palestinska konflikten.

Jämför reservation 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Motionerna

I partimotion 2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 1 föreslås att Sverige ska verka för ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza. I samma motion yrkande 2 anförs att Sverige bör verka för en internationell kraftsamling mot Israels ockupation av Palestina. Vidare föreslås i yrkande 3 att Sverige som enskild stat och som medlem i FN och EU ska kräva att Gazaremsans luftrum, sjövägar och vägar öppnas. I yrkande 4 föreslås att Sverige ska verka för att man etablerar en internationell fredsbevarande eller fredsframtvängande styrka under FN-mandat i Gaza. I yrkande 5 föreslås att Sverige ska verka för en ökad internationell civil närvaro i Gaza. I yrkande 6 föreslås att Sverige ska verka för ett obehindrat humanitärt tillträde till Gaza, vilket inkluderar införsel av all nödvändig humanitär hjälp via alla gränsövergångar. I yrkande 8 föreslås att Sverige ställer sig bakom Sydafrikas anmälan mot Israel till Internationella domstolen i Haag för brott mot folkmordskonventionen. I yrkande 10 anförs att Sverige bör verka för att Israel ska ansluta sig till Internationella brottmålsdomstolen (ICC). I yrkande 11 anförs att Sverige som medlem i EU och FN bör verka för att Israel ska hållas ekonomiskt ansvarigt för den omfattande förstörelsen under kriget i Gaza. I yrkande 12 anförs att Sverige som medlem i FN bör driva på för att tortyrkommittén särskilt ska utreda Hamas och Israels eventuella brott mot tortyrkonventionen genom de övergrepp som de gjort sig skyldiga till. I yrkande 14 föreslås att Sverige aktivt ska verka för en deeskalering i Mellanöstern. Vidare anförs i yrkande 18 att Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige infört mot Ryssland med anledning av landets krig mot Ukraina. I yrkande 19 anförs att Sverige bör driva i EU att unionen omedelbart suspenderar det nuvarande associeringsavtalet med Israel.

I kommittémotion 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås att Sverige ska verka för en permanent vapenvila mellan Israel och Hamas. I samma motion yrkande 2 anförs att Sverige bör verka för att få till stånd en hållbar fredsprocess som leder till en rättvis tvåstatslösning. Vidare anförs i yrkande 3 yrkande 3 att regeringen erkänner östra Jerusalem som

Palestinas huvudstad. I yrkande 4 föreslås att Sverige ska verka för att gisslan och andra illegalt frihetsberövade personer som hålls av Hamas och Israel återförenas med sina familjer. I yrkande 5 föreslås att Sverige ska verka för att EU pausar associeringsavtalet med Israel eftersom Israel tydligt bryter mot kriterierna för mänskliga rättigheter. I yrkande 6 föreslås att Sverige ska verka för att EU inför sanktioner mot Israel på grund av brotten mot internationell rätt som begås i Palestina. Vidare anförs i yrkande 11 att Sverige bör följa Internationella domstolens utlåtande om ockupationen på Västbanken. I yrkande 12 anförs att Sverige bör vara aktivt i FN för att få ett slut på Israels olagliga ockupation, exempelvis genom att stödja resolutioner i FN:s generalförsamling och säkerhetsråd som syftar till att få ett slut på Israels olagliga ockupation av Palestina. I yrkande 15 föreslås att regeringen kräver att Israel ger obegränsat tillträde till Gaza för humanitära insatser och omedelbart slutar beskjuta humanitära konvojer. I yrkande 16 anförs att brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och ekocid begångna av Israel och Hamas måste utredas. Vidare föreslås i yrkande 17 att Sverige ansluter sig till Sydafrikas anmälan till Internationella domstolen om att Israel ska utredas för folkmord. Vidare föreslås i yrkande 18 att miljö rättvisa ska vara en central del av fredsförhandlingarna mellan Israel och Palestina.

I kommittémotion 2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 7 föreslås att regeringen ska verka för en omedelbar vapenvila i kriget mellan Hamas och Israel. I samma motion yrkande 8 föreslås att Sverige ska stödja det arbete som görs inom ramen för ICC för att samla in bevis och utreda krigsbrott begångna av såväl Israel som Hamas i samband med kriget i Gaza. I yrkande 10 föreslås att Sverige ska verka för att pausa EU:s associeringsavtal med Israel tills Israel följer Internationella domstolens beslut.

I kommittémotion 2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47 föreslås att regeringen ska hävda vikten av internationell rätt och på den grunden aktivt medverka till en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Palestina, en lösning som ska vara baserad på två stater med erkända och säkra gränser med självbestämmande, säkerhet, frihet och möjligheter för den egna befolkningen.

Bakgrund

Behandling i Internationella domstolen

Internationella domstolen (International Court of Justice, ICJ) behandlar för närvarande en anmälan som Sydafrika har lämnat in om att Israels agerande på Gazaremsan bryter mot konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (SÖ 1952:64). I avvaktan på domstolens slutliga avgörande av frågan meddelade domstolen den 26 januari 2024 ett utslag om interimistiska åtgärder där domstolen bl.a. sa att Israel är skyldigt att vidta omedelbara och effektiva åtgärder för att göra det möjligt att tillhandahålla de grundläggande samhällstjänster och det humanitära stöd som det finns ett akut behov av för att avhjälpa den svåra livssituationen för palestinier på

Gazaremsan. Den 28 mars 2024 bekräftade Internationella domstolen utslaget om de interimistiska åtgärderna från den 26 januari 2024, och tillade att Israel enligt folkmordskonventionen är skyldigt att i fullt samarbete med FN vidta alla nödvändiga och effektiva åtgärder för att utan försening försäkra sig om att palestinier i stor skala obehindrat får del av mat, vatten, elektricitet, bränsle, kläder, läkemedel, förnödenheter för hygien och sanitet m.m. Detta inkluderar att öka antalet gränsövergångar och deras kapacitet samt att hålla gränsövergångarna öppna så länge som möjligt. Domstolen ålade även Israel att omedelbart försäkra sig om att dess militär inte begick sådana handlingar som kan utgöra kränkningar av palestiniernas rättigheter som en skyddad grupp i enlighet med folkmordskonventionen, vilket även inkluderar att förhindra leverans av det humanitära bistånd som denna grupp är i akut behov av.

I samband med Internationella domstolens båda beslut uppmanade domstolen Hamas att omedelbart och förbehållslöst frige sin gisslan.

Den 24 maj 2024 bekräftade Internationella domstolen de två ovan nämnda besluten och beslutade att Israel omedelbart skulle stoppa sin militära offensiv och andra handlingar i Rafah som kan utsätta Gazas palestinska befolkning för levnadsvillkor som kan leda till att de helt eller delvis förstörs fysiskt. Internationella domstolen beslutade också att Rafahs gränsövergång skulle hållas öppen för obehindrad leverans av grundläggande samhällstjänster och humanitärt bistånd i stor skala samt att effektiva åtgärder skulle vidtas för att garantera ett obehindrat tillträde till Gazaremsan för varje undersökningskommission, undersökningsdelegation eller annat undersökningsorgan som får i uppdrag av behöriga FN-organ att undersöka anklagelser om folkmord.

Internationella domstolen lämnade den 19 juli 2024 ett rådgivande yttrande som svar på en begäran av FN:s generalsekreterare António Guterres från den 17 januari 2023. Domstolen konstaterade att Israels kontinuerliga närvaro i det ockuperade palestinska området är olaglig och att Israel är skyldigt att avsluta sin olagliga närvaro så fort som möjligt. Israel är skyldigt att omedelbart avsluta alla aktiviteter i nya bosättningar och att evakuera alla bosättare från det ockuperade palestinska området. Israel är också skyldigt att kompensera för de skador som människor eller juridiska personer i det ockuperade palestinska området har lidit. Alla stater är skyldiga att inte lagligen erkänna Israels närvaro i det ockuperade palestinska området eftersom denna närvaro är olaglig. Alla stater är skyldiga att inte ge stöd till att upprätthålla Israels närvaro i det ockuperade palestinska området.

Domstolens rådgivande yttranden är inte bindande.

Behandling i Internationella brottmålsdomstolen

Internationella brottmålsdomstolen (International Criminal Court, ICC) har en pågående förundersökning när det gäller brott enligt Romstadgan som har begåtts i Palestina efter den 13 juni 2014. Förundersökningen inleddes den 3

mars 2021 efter att ICC hade fastställt att domstolen har jurisdiktion i de palestinska territorier som Israel har ockuperat sedan 1967, inklusive östra Jerusalem. Den 21 november 2024 utfärdade ICC arresteringsorder för Hamas militära överbefälhavare Mohammed Diab Ibrahim al-Masri, Israels premiärminister Benjamin Netanyahu och Israels tidigare försvarsminister Yoav Gallant efter att domstolen hade funnit att dessa sannolikt har gjort sig skyldiga till krigsbrott och brott mot mänskligheten.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar den inledda vapenvilan i Gaza som kan staka ut en väg mot ett mer varaktigt slut på stridigheterna och som innebär att alla i gisslan släpps. Utskottet konstaterar att det är avgörande att överenskommelsen genomförs och att den bidrar till ett förbättrat humanitärt tillträde och till att minska lidandet hos civilbefolkningen i Gaza. Utskottet konstaterar vidare att det är avgörande att gisslan frigges. Utskottet anser att en hållbar fred mellan Israel och Palestina måste byggas på en förhandlad tvåstatslösning, där befolkningen i Israel och Palestina lever sida vid sida i fred och säkerhet, och att en vapenvila är ett nödvändigt första steg mot detta.

Utskottet konstaterar att alla parter i en konflikt enligt den internationella humanitära rätten har ett ansvar att se till att civilbefolkningens humanitära behov tillgodoses. Israel har folkrättsliga skyldigheter att säkerställa att humanitär hjälp når civilbefolkningen i Gaza och måste göra mer för att öka det humanitära tillträdet. Det vill säga att befolkningen har mat, medicin och annat som är nödvändigt för dess överlevnad. Israel behöver ta särskild hänsyn till den internationella humanitära rättens krav på skydd av sjukhus, medicinska förnödenheter och patienter. Utskottet konstaterar att regeringen, tillsammans med övriga nordiska länder och övriga EU-länder, konsekvent och aktivt har drivit tillträdesfrågan sedan krigets början och att regeringen tillsammans med likasinnade uppmanat Israel att säkerställa humanitärt tillträde till Gaza så att stöd kan nå fram på det sätt som är mest effektivt till akut behövande i Gaza. För att stöd ska nå fram behöver samtliga övergångar för humanitär hjälp hållas öppna över tid och den humanitära personal som levererar stöd behöver kunna röra sig säkert för att nå alla delar av Gaza. Den internationella domstolens utslag om interimistiska åtgärder från den 26 januari 2024 är bindande och måste följas. Utskottet välkomnar i sammanhanget att EU nu har återetablerat EU:s gränsövervakningsuppdrag EU BAM Rafah vid gränsövergången i Rafah mellan Egypten och Gaza och att EU därmed kan bidra till vapenvilans genomförande.

Utskottet anser att det är mer angeläget än någonsin att upprätthålla en regelbaserad världsordning. Folkrätten är en hörnsten i Sveriges utrikespolitik. Att upprätthålla den regelbaserade världsordningen, med FN-stadgan i grunden, är helt avgörande både för vårt lands säkerhet och för stabiliteten i världen. Utskottet fäster stor vikt vid de internationella domstolarna som är

viktiga för att upprätthålla folkrätten och en regelbaserad världsordning och utskottet värnar om dessa domstolars självständighet och integritet.

Utskottet konstaterar att såväl Internationella domstolen som ICC har pågående utredningar kopplade till situationen i Israel och Palestina. När det gäller Sveriges engagemang i den pågående process som väckts av Sydafrika i Internationella domstolen konstaterar utskottet att regeringen har en restriktiv inställning till att intervensera i internationella domstolars processer och att regeringen inte har för avsikt att intervensera i detta mål. Utskottet har ingen annan ståndpunkt.

Utskottet konstaterar vidare att Sverige har varit en stark anhängare till ICC sedan dess tillkomst. Sverige har i sin dialog med domstolens företrädare varit mycket tydligt med sitt stöd för domstolens integritet och oberoende samt vikten av samarbete, inklusive verkställande av arresteringsorder. Utskottet konstaterar att samtliga anslutna parter till Romstadgan, ICC:s grunddokument, är skyldiga att samarbeta med domstolen, inklusive när det gäller verkställande av arresteringsorder.

Utskottet konstaterar att Israel har ett förbud mot tortyr som manifesteras i ett domstolsprejudikat från 1999. FN:s kommitté mot tortyr har vid flera tillfällen uppmanat Israel att straffbelägga tortyr i lag i enlighet med FN:s konvention mot tortyr, göra tortyrförbudet absolut och uttryckligen utesluta möjligheten att åberopa strafflagens bestämmelse om nödvärn som försvar för tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling. Utskottet noterar att Israel ratificerade konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning 1991. Israel har inte ratificerat det fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr.

Utskottet stöder inte sanktioner mot eller bojkott av Israel utan bedömer att samarbete och en rak dialog ger bättre förutsättningar för att uppnå resultat. Utskottet anser att EU:s associeringsavtal med Israel är en central plattform för dialog med Israel och att denna ska användas som sådan. Utskottet välkomnar att ett associeringsråd med Israel genomfördes i februari och att det blev ett tillfälle att ta upp svåra frågor kopplade till kriget i Gaza. Till exempel fanns det möjlighet att lyfta upp Israels ansvar i förhållande till den humanitära situationen i Gaza.

Utskottet konstaterar att Sverige aktivt deltar i det omfattande arbete som pågår i EU och i FN för att få till stånd en trovärdig process som kan leda till en hållbar fred och att Sverige står i nära kontakt med likasinnade länder och företrädare för regionen. Gemensamma diplomatiska ansträngningar, bl.a. med regionala aktörer och grannländer, är och förblir viktiga för att motverka eskaleringar. Här ingår att stoppa återkommande våldscykler, hantera underliggande orsaker till konflikten och vidta åtgärder för att bidra till att öka förtroendet mellan israeler och palestinier. I sammanhanget vill utskottet påminna om att det i betänkande 2020/21:UU15 såg det som positivt när länder i Mellanöstern normaliserar sina relationer på det sätt som har skett mellan Israel och flera länder i regionen. Dialog mellan länderna i regionen är viktigt för att uppnå en hållbar fred och stabilitet.

Utskottet vill påminna om att Iran har ett stort ansvar för den negativa utvecklingen i regionen och därmed också för att förhindra en upptrappning. Utskottet stöder EU:s och regeringens agerande för att hålla Iran ansvarigt för dess destabiliserande agerande i Mellanöstern.

Utskottet konstaterar att Hamas är listat som en terroristorganisation av EU sedan drygt 20 år enligt gemensam ståndpunkt 2001/931/Gusp (EU:s terroristförteckning). EU har fattat flera beslut om sanktioner mot ledande företrädare för Hamas och Palestinska Islamiska Jihad. Sanktionerna innebär bl.a. frysning av tillgångar och förbud mot tillhandahållande av medel. En särskild sanktionsregim mot Hamas inrättades efter den 7 oktober 2023 för att på ett mer effektivt sätt kunna kringskära terroristorganisationens finansiering. Sedan 2006 upprätthåller EU en icke-kontaktpolitik mot Hamas som Sverige också upprätthåller. Utskottet stöder regeringens ståndpunkt som togs fram inför utrikesministermötet den 27 januari där regeringen uttalade att Hamas inte kan vara en del av en framtida tvåstatslösning. Utskottet konstaterar i likhet med bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousas svar i interpellationsdebatten den 31 januari 2025 att alla palestinska grupper som vill spela en roll i Palestina, i likhet med den palestinska myndigheten, måste ta avstånd från våld och terrorism och erkänna Israels rätt att existera. Israel måste å sin sida stå fast vid tvåstatslösningen och upphöra med sin bosättningspolitik som strider mot folkrätten, undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en höjd konfliktnivå.

När det gäller återuppbyggnaden av Gaza konstaterar utskottet att en återhämtningsinsats för Gazaremsan kommer att behöva inbegripa ett återställande av utbildningssystem, hälsovård, socialtjänst, ekonomi och miljö. Utskottet konstaterar i enlighet med utrikesminister Maria Malmer Stenergards uttalande den 5 februari 2025 att många länder, vilket bl.a. inkluderar de omgivande arabiska länderna och Israel, behöver vara delaktiga i återuppbyggnaden av Gaza. Världsbanken har multigivarfonder som kan användas för insamling av medel.

Utskottet har behandlat förslag om Jerusalem som huvudstad tidigare (bl.a. i bet. 2022/23:UU7) och då hänvisat till att FN har gett Jerusalem en särskild status och att EU tydligt behandlar Jerusalem som en separat enhet och som en framtida huvudstad för två stater. Utskottet vidhåller att alla frågor om slutlig status, inklusive Jerusalems status, måste lösas genom förhandlingar mellan parterna och inte genom ensidigt agerande.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:3020 yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19, 2024/25:3043 yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18, 2024/25:3107 yrkandena 7, 8 och 10 samt 2024/25:3162 yrkande 47.

Åtgärder mot bosättare på Västbanken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att vidta skarpare åtgärder mot bosättare på Västbanken.

Jämför reservation 5 (S, C), 6 (V) och 7 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD) yrkande 7 föreslås att regeringen ska verka för att Israel agerar mot bosättare som utför våldsdåd mot civila. I samma motion yrkande 8 föreslås att regeringen ska verka för att Israel måste upphöra med expansionen av bosättningar.

I partimotion 2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 föreslås att Sverige agerar kraftfullt för att förhindra att nya israeliska bosättningar tillkommer på palestinsk mark och för att befintliga bosättningar avvecklas omgående.

I kommittémotion 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 7 föreslås att Sverige undersöker EU:s möjligheter att terroristklassa våldsamma bosättare och bosättarorganisationer. I samma motion yrkande 10 föreslås att Sverige och EU tar ytterligare steg för att inte ge stöd till bosättningar som undergräver tvåstatslösningen.

kommittémotion 2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11 föreslås att regeringen verkar för kraftigt utökade sanktioner mot den militanta bosättarrörelsen på Västbanken.

Bakgrund

Beslutade sanktioner mot bosättare på Västbanken

För närvarande är det nio bosättare och fem enheter kopplade till bosättningar på Västbanken som har sanktioner riktade mot sig genom EU:s globala sanktionsregim för mänskliga rättigheter. Sanktionerna innebär inreseförbud för listade personer, frysning av tillgångar och förbud mot att tillgängliggöra medel för listade personer, enheter eller organ som kan vara såväl statliga som icke-statliga aktörer. Sanktionsregimen tillämpas på folkmord, brott mot mänskligheten och ett antal angivna allvarliga människorättsbrott som tortyr, slaveri och godtyckliga gripanden eller frihetsberövanden. Därutöver kan den tillämpas på andra kränkningar av eller brott mot de mänskliga rättigheterna om dessa kränkningar eller övergrepp är utbredda, systematiska eller på annat sätt ger anledning till allvarlig oro när det gäller målen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att en hållbar fred mellan Israel och Palestina måste bygga på en förhandlad tvåstatslösning i enlighet med folkrätten, och därmed också ett slut på ockupationen.

Internationella domstolens rådgivande yttrande från den 19 juli 2024 konstaterar att bosättningarna på Västbanken strider mot folkrätten. Utskottet konstaterar att regeringen helt och fullt står bakom Internationella domstolens rådgivande yttrande från den 19 juli 2024 och konstaterar att det rådgivande yttrandet i viktiga delar överensstämmer med EU:s politik.

Varken Sverige eller EU har erkänt ockupationen eller annekteringen av östra Jerusalem som laglig. EU och dess medlemsstater erkänner inte någon förändring av 1967 års gränser som parterna inte kommit överens om. EU har uttalat stöd för det palestinska folkets ovillkorliga rätt till självbestämmande. Utskottet konstaterar att bosättningarna undergräver tvåstatslösningen och bidrar till en höjd konfliktnivå. Utskottet anser att bosättarvåldet, bosättningsexpansionen samt rivningar och vräkningar måste upphöra. Utskottet stöder regeringens ansträngningar att genomdriva ytterligare EU-sanktioner mot extremistiska bosättare.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:1437 yrkandena 7 och 8, 2024/25:3020 yrkande 7, 2024/25:3043 yrkandena 7 och 10 samt 2024/25:3107 yrkande 11.

Handelsbojkott av varor från ockuperade områden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om handelsbojkott av varor från ockuperade områden.

Jämför reservation 8 (S) och 9 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 8 föreslås att regeringen ska införa importrestriktioner för produkter från ockuperade områden.

I kommittémotion 2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12 föreslås att regeringen ska stoppa varor från Israels illegala bosättningar på Västbanken från att komma in på EU:s inre marknad.

Bakgrund

Det finns inget förbud i Sverige mot att handla med produkter från bosättningar. Men enligt associeringsavtalet mellan EU och Israel har EU, inklusive Sverige, en skyldighet att se till att bosättningsprodukter inte ges tullfrihet eller andra tullförmåner, vilket israeliska produkter får. EU har

klargjort att associeringsavtalet gäller staten Israel inom 1967 års gränser. Avtalet gäller således inte Västbanken, inklusive östra Jerusalem, Gaza eller Golanhöjderna.

Det finns gemensamma EU-regler om varors ursprung och märkning som säger att informationen till konsumenter inte får vara felaktig eller vilseledande. EU:s utrikesministrar slog 2012 fast att EU och medlemsstaterna är skyldiga att göra åtskillnad mellan Israel inom 1967 års internationellt erkända gränser och illegala bosättningar. Den 12 november 2015 publicerade EU-kommissionen en vägledning om ursprungsmärkning av produkter från områden ockuperade av Israel sedan juni 1967. Den 12 november 2019 slog EU-domstolen fast i en dom (C-363/18) att livsmedel från territorium som ockuperats av Israel sedan 1967, utöver märkning med uppgift om det geografiska territoriet, ska ursprungsmärkas som härrörande från israeliska bosättningar, om så är fallet. Domen ligger även i linje med FN:s säkerhetsrådsresolution 2334 (2016) om att skilja mellan Israel inom 1967 års gränser och de ockuperade områdena.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att EU redan har en omfattande politik för att skilja mellan Israel och de ockuperade områdena. Utgångspunkten för Sveriges handel med Israel är Världshandelsorganisationens (WTO) grundläggande regler och överenskommelser, samt associeringsavtalet mellan EU och Israel som trädde i kraft 2022, där EU har klargjort att avtalet gäller staten Israel inom 1967 års gränser.

När det gäller handel och svenska företagsinvesteringar på det ockuperade territoriet slår Internationella domstolen fast i sitt rådgivande yttrande från den 19 juli 2024 att alla stater har en skyldighet att i sina kontakter med Israel göra åtskillnad mellan det israeliska och det palestinska territoriet. Det innebär bl.a. att stater ska avstå från att ingå avtal som rör handel med Israel som kan befästa Israels närvaro på det ockuperade palestinska territoriet. Stater ska även ta steg för att förebygga handels- och investeringsrelationer som bidrar till att upprätthålla den olagliga situation som Israel har skapat på det ockuperade territoriet.

Utskottet stöder inte bojkott av Israel utan bedömer att samarbete och en rak dialog ger bättre förutsättningar för att uppnå resultat. Regeringen eftersträvar en god bilateral relation med Israel där båda länderna kan ha en dialog om fördjupat samarbete och samtidigt framföra kritik i svåra frågor. Sverige har ett långsiktigt intresse av att fördjupa relationen med Israel inom t.ex. frågor som forskning, grön omställning, smart industri, jämställdhet och arbetet mot antisemitism.

Utskottet vill dock instämma i de förväntningar som utrikesminister Maria Malmer Stenergard uttryckte i interpellationsdebatten den 23 januari 2025. Det vill säga att svenska företag ska agera hållbart och ansvarsfullt genom att verka för mänskliga rättigheter, jämställdhet, goda arbetsvillkor, miljöskydd, och

korruptionsbekämpning där de är verksamma. Svenska företag är skyldiga att följa rådande lagar och beakta Organisationen för ekonomiskt samarbete och utvecklings (OECD) riktlinjer för multinationella företag om ansvarsfullt företagande och mänskliga rättigheter.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:3043 yrkande 8 och 2024/25:3107 yrkande 12.

Bistånd till Palestina och UNRWA

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att prioritera och stärka biståndet till Palestina samt återuppta stödet till UNRWA.

Jämför reservation 10 (S), 11 (V), 12 (C) och 13 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 16 föreslås att regeringen återkommer med en särskild strategi för utvecklingssamarbete med Palestina. I yrkande 17 anförs att Sverige bör arbeta i EU och FN för att det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA ska säkras.

I kommittémotion 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 19 föreslås att Sverige ska ha ett fortsatt starkt bistånd till Palestina. I samma motion yrkande 20 anförs att det svenska humanitära biståndet till Palestina måste stärkas för att möta de enorma behov konflikten skapat.

I kommittémotion 2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6 föreslås att Palestina prioriteras i biståndspolitiken under kommande år genom en särskild Palestinastrategi.

I kommittémotion 2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12 föreslås att Sveriges stöd till Palestina, inklusive stöd till UNRWA, fortsätter och utvecklas för att uppnå en hållbar tvåstatslösning.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 21 mars 2024 om en ny strategi för utvecklingssamarbetet med Mellanöstern och Nordafrika (dnr UD2024/04332) som gäller fram till 2027. Strategin omfattar sammantaget 2,3 miljarder kronor, varav 2,22 miljarder kronor avser Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), 50 miljoner kronor avser Folke Bernadotteakademien (FBA) och 20 miljoner kronor avser Svenska institutet (SI). Denna regionala strategi innebär att den tidigare bilaterala strategin med Palestina fasas ut, men att specifika medel inom den regionala strategin avdelas för Palestina. Utvecklingssamarbetet med Palestina får en ny inriktning. Den övergripande inriktningen för Sveriges bistånd till Palestina är

att bidra till en fredlig utveckling genom att främja de långsiktiga förutsättningarna för en framförhandlad tvåstatslösning i enlighet med folkrätten. Verksamheten ska motverka extremism, islamism och antisemitism, bidra till ekonomisk utveckling, förbättra tillgången till hälso- och sjukvård samt främja en tvåstatslösning i enlighet med folkrätten. Genomförandet ska kännetecknas av noggrann riskhantering, och antalet samarbetspartner ska begränsas. Det ska kontrolleras att mottagare av stöd inte har kopplingar till våldsbejakande ideologier, extremism eller islamism och att de stöder demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

Den 20 december 2024, i samband med att regeringen beslutade om Sidas regleringsbrev för 2025, avsattes 800 miljoner kronor till den humanitära krisen i Gaza och regionen. Vid samma tillfälle fattades även beslut om att avsluta regeringens kärnstöd till FN:s hjälporganisation för Palestinaflyktingar (UNRWA). Det stöd som regeringen ger går till ett antal centrala humanitära aktörer i regionen, såsom FN:s livsmedelsprogram (WFP), FN:s barnfond Unicef, FN:s befolkningsfond och Internationella rödakorskommittén.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det svenska biståndet skapar möjligheter att ge stöd till en långsiktigt hållbar tvåstatslösning och att den nya strategin för Mellanöstern och Nordafrika har ett tydligare fokus på tillväxt, handel, institutionsbyggande och demokrati. Sverige stöder verksamheter som arbetar för att hantera de stora hälsoutmaningar som följer av det pågående kriget och verksamheter som främjar reformer som behövs för demokrati och god samhällsstyrning. Detta bidrar också i sig till bättre förutsättningar för en tvåstatslösning i enlighet med folkrätten.

Utskottet konstaterar att den humanitära situationen i Gaza är mycket svår och att behoven är akuta och enorma. Utskottet konstaterar att regeringen i december beslutade att kraftigt stärka sin beredskap att betala ut humanitärt stöd under året genom att avsätta ytterligare 800 miljoner kronor till den humanitära krisen i Gaza och regionen och att detta syftar till att Sverige i löpande dialog med sina partner ska kunna säkerställa att det svenska stödet utformas på bästa sätt för att lindra lidandet hos nödställda civila och möta de enorma och akuta behoven på marken i Gaza och på Västbanken, inklusive östra Jerusalem.

Därtill fortsätter det svenska stödet i Gaza genom omfattande kärnstöd till ett antal centrala humanitära aktörer. Stödet går till de mest utsatta grupperna, med kvinnors och barns behov i fokus, och bidrar bl.a. till akut sjukvård, skydd, tillgång till mat, hälsovård, psykosocialt stöd, mödravård, vatten och sanitet. Det är ett flexibelt stöd som betalas ut tidigt på året så att de humanitära aktörerna snabbt ska kunna trappa upp responsen där det behövs som mest.

Utskottet ser med stor oro på de lagförslag som nyligen antagits i Israel om FN-organisationen UNRWA. Utskottet anser att UNRWA, i likhet med andra

FN-organisationer, ska skyddas och respekteras i linje med internationella förpliktelser.

Sverige är en av världens största humanitära givare i ett läge där över 300 miljoner människor behöver humanitärt stöd. För 2025 fördubblar Sverige det humanitära stöd som tidigare gick till UNRWA, genom att avsätta 800 miljoner kronor till den hårt drabbade civilbefolkningen i Gaza och regionen. Utskottet konstaterar att regeringen har valt att förmedla det kraftigt ökade stödet till regionen genom andra aktörer än UNRWA, men anser att det allra viktigaste just nu är att hjälp och livräddande förnödenheter verkligen når fram till civilbefolkningen i nöd.

Utskottet anser att det är viktigt att utforma det humanitära stödet på det sätt som mest effektivt kan nå fram till behövande i Gaza och på Västbanken. Det svenska stödet har bl.a. fokuserat på att motverka kvinnors och barns utsatthet, bl.a. genom FN:s barnfond Unicef. Utskottet stöder regeringens förhållningssätt att Sverige kontinuerligt ska se över sitt humanitära engagemang och sina samarbetspartner för att säkerställa att det svenska stödet verkligen kan nå de behövande på allra bästa sätt.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:3020 yrkandena 16 och 17, 2024/25:3043 yrkandena 19 och 20, 2024/25:3106 yrkande 6 och 2024/25:3168 yrkande 12.

Militärt samarbete med Israel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att stoppa militärt samarbete med Israel.

Jämför reservation 14 (V) och 15 (MP) samt motivreservation 16 (SD).

Motionerna

I partimotion 2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 20 föreslås att Sverige stoppar all vapenhandel, återkallar försvarsattachén från Tel Aviv och avbryter allt militärt samarbete med Israel. I samma motion yrkande 21 föreslås att Sverige tar initiativ till ett vapenembargo inom EU.

I kommittémotion 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 13 föreslås att Sverige verkar för att EU inför ett vapenembargo mot Israel. I samma motion yrkande 14 föreslås att Sverige stoppar allt militärt samarbete med Israel och att Sveriges försvarsattaché vid ambassaden i Tel Aviv kallas hem.

Bakgrund

I utrikesministrarnas svar på en skriftlig fråga (fr. 2024/25:447) anges att inga tillstånd har getts för vapenexport till Israel sedan 1950-talet med undantag för följdleveranser av sådant material som inte ansågs vara krigsmateriel vid den ursprungliga leveransen. När det gäller följdleveranser har inget tillstånd utfärdats efter den 10 oktober 2023. Inspektionen för strategiska produkter är behörig tillsyns- och tillståndsmyndighet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Sverige under en lång tid har haft en restriktiv syn på export av krigsmateriel till Israel. Utskottet delar regeringens ståndpunkt att det vore fel väg att införa en bojkott av eller sanktioner mot Israel. Därför avstyrker utskottet förslag om ett vapenembargo på EU-nivå och förslag om att återkalla försvarsattachén från Tel Aviv.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:3020 yrkandena 20 och 21 och 2024/25:3043 yrkandena 13 och 14.

Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som handlar om svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m.

Jämför reservation 17 (S) och 18 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3107 av Morgan Johansson (S) m.fl. yrkande 13 anförs att Sverige bör vara pådrivande för ett engagemang i Mellanöstern och Nordafrika för att säkerställa en fredlig och demokratisk utveckling samt säkerställa mänskliga rättigheter för att förhindra krig, förtryck och barnäktenskap.

I kommittémotion 2024/25:3162 av Kerstin Lundgren (C) m.fl. yrkande 46 förslås att Sverige ska utveckla en ny samlad regional strategi för Mellanöstern.

Bakgrund

I bakgrundsavsnittet för avsnittet Bistånd till Palestina och UNRWA redogörs för regeringens strategi för utvecklingssamarbete i Mellanöstern och Nordafrika, som gäller t.o.m. 2027. Målet med strategin är att bl.a. bidra till ekonomisk utveckling, utbildning, handel och grön omställning, främja frihet och bekämpa förtryck, stärka kvinnors och flickors frihet och egenmakt, stärka förutsättningar för migranters återvändande och frivilliga återinvandring samt

stärka regional fred och säkerhet. I strategin framhålls att regionala spänningar och geopolitiska intressen påverkar regionens pågående konflikter och förutsättningar för regionalt samarbete och hållbar utveckling. I strategin tar man också upp att det finns flera grundorsaker till konflikter och fattigdom i regionen och att dessa ofta är gränsöverskridande och inbördes sammanlänkade. Enligt strategin har Sverige ett strategiskt intresse av att situationen i Mellanöstern och Nordafrika stabiliseras och att en demokratisk utveckling främjas. Strategin syftar till att stödja aktörer som verkar för en mer stabil, demokratisk och hållbar utveckling i Mellanöstern och Nordafrika. I strategin framhålls att möjligheterna till synergier mellan t.ex. utvecklingssamarbete, främjande och handels-, utrikes- och säkerhetspolitik är goda och att svenskt bistånd är en integrerad del av den svenska utrikespolitiken.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motionsyrkanden om en samlad strategi för Mellanöstern och ett ökat engagemang i Mellanöstern hänvisar utskottet till regeringens strategi för Mellanöstern och Nordafrika. Denna strategi ska säkerställa att det finns en helhetssyn på det samlade svenska stödet till regionen och den ska eftersträva synergier mellan de olika politikområdena. Med anledning av detta anser utskottet inte att det finns anledning att bifalla motionerna.

Mot bakgrund av det som anförs ovan avstyrks motionerna 2024/25:3107 yrkande 13 och 2024/25:3162 yrkande 46.

Motioner som bereds förenklad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår de motioner som har beretts i förenklad ordning.

Utskottets ställningstagande

Utöver de yrkanden som behandlas tidigare i detta betänkande finns förslag i motioner som är föremål för förenklad motionsberedning enligt de riktlinjer som riksdagen har fastslagit med anledning av Riksdagskommitténs betänkande Riksdagen i en ny tid (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335) och i enlighet med utrikesutskottets promemoria Förenklad motionsberedning under valperioden 2022–2026 från oktober 2023.

Utskottet har under beredningen kommit fram till att de yrkanden som redovisas i bilaga 2 inte kan vara aktuella för något tillkännagivande från riksdagen, och ett enigt utskott avstyrker yrkandena. Detta kan innebära att partier vidhåller de synpunkter som framförs i motionsyrkanden men att de avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

Reservationer

1. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (S)

av Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S) och Johan Büser (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 7, 8 och 10 samt avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18 samt

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47.

Ställningstagande

Vi socialdemokrater kräver att Sverige aktivt ska driva på för en omedelbar vapenvila och ett frisläppande av gisslan. Sverige ska stödja det arbete som görs inom ramen för ICC för att samla in bevis och utreda krigsbrott begångna av såväl Israel som Hamas i samband med kriget i Gaza.

Vi föreslår att regeringen verkar för att EU agerar genom att frysa associeringsavtalet med Israel till dess att Israel följer Internationella domstolens utslag.

2. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (V)

av Lotta Johnsson Fornarve (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19 samt

avslår motionerna

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18,
2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 7, 8 och 10 samt
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47.

Ställningstagande

Jag som vänsterpartist står för en tvåstatslösning enligt 1967 års gränser, där både Palestina och Israel agerar som fria och självständiga stater, med full demokrati och frihet för alla sina invånare. Jag kräver ett omedelbart slut på Israels ockupation av Palestina inklusive de palestinska flyktingarnas rätt att återvända och ett borttagande av de olagliga bosättningarna. Fredsprocessen måste återstartas med målet att det ska bli en rättvis fred. Såväl Hamas attack som Israels folk mord måste fördömas, liksom alla brott mot internationell rätt. De ansvariga för våldet, på båda sidor, måste ställas inför rätta.

Jag vill se ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza. Omvärlden måste agera med kraftiga sanktioner som tvingar Israel att avsluta sitt krig. Alla i Hamas gisslan måste omedelbart släppas, liksom de palestinier som godtyckligt hålls fångna av Israel utan vare sig åtal eller rättegång.

Sjukvårdspersonal, journalister och hjälparbetare måste få möjlighet att utföra sitt uppdrag. Alla parter måste vidta alla åtgärder för att skydda civilbefolkning och civil infrastruktur. Humanitär rätt måste respekteras. Civilpersoner får aldrig bli måltavlor. Enligt humanitär rätt finns det inga omständigheter som kan ursäktas attacker mot civila. Sverige ska verka för en ökad internationell civil närvaro i Gaza. Sverige ska verka för ett obehindrat humanitärt tillträde till och inom Gaza, vilket inkluderar införsel av all nödvändig humanitär hjälp via alla gränsövergångar. Sverige ska som enskild stat och som medlemsstat i EU och FN kräva att Gazaremsans luftrum, sjövägar och vägar öppnas.

Det är svårt att se hur fred ska kunna uppnås utan fredsfrämjande insatser. Jag anser därför att Sverige ska verka för att man etablerar en internationell fredsbevarande eller fredsframtvångande styrka under FN-mandat i Gaza. Formatet för insatsen behöver utformas utifrån behoven i det rådande läget.

Hamas terroristvåld måste fördömas. Det finns inga ursäkter för det våld och dödande som denna organisation utfört. De ansvariga för dödandet måste ställas inför rätta.

All form av tortyr måste upphöra genast. Sverige bör som medlem i FN driva på för att tortyrkommittén särskilt ska utreda Hamas och Israels brott mot tortyrkonventionen genom de övergrepp som de gjort sig skyldiga till.

Sverige har erkänt Palestina som stat. Med erkännandet kommer en förpliktelse att stödja en palestinsk statsbildning, särskilt nu när fler stater har erkänt Palestina. För att det ska vara möjligt måste Israels ockupation upphöra. Sverige bör verka för en internationell kraftsamling mot Israels ockupation av Palestina.

Vänsterpartiet står stadigt bakom folkrätten. Krigets lagar gäller alla. Israels svar på Hamas attack är oproportionerligt och en kollektiv bestraffning som

drabbar civila, i strid med den humanitära rätten. Vänsterpartiet står bakom Sydafrikas anmälan till Internationella domstolen och att frågan om folkmord utreds juridiskt och att frågan om krigsbrott utreds av ICC. Jag anser att Sverige bör ställa sig bakom Sydafrikas anmälan mot Israel till Internationella domstolen i Haag för brott mot folkmordskonventionen. Sverige bör verka för att Israel ska ansluta sig till ICC.

Sverige bör verka i EU och FN för att Israel ska hållas ekonomiskt ansvarigt för den omfattande förstörelsen under kriget i Gaza.

Associeringsavtalet mellan EU och Israel är villkorat av att parterna respekterar mänskliga rättigheter. Israels krigföring innebär att landet bryter mot avtalet, och avtalet bör därför inte längre betraktas som giltigt. Israel bör inte åtnjuta tullfrihet och andra privilegier förrän attackerna mot Gaza och ockupationen av Palestina har upphört. Sverige bör driva i EU att unionen omedelbart suspenderar associeringsavtalet med Israel.

Vänsterpartiet vill se ett förbud mot export till Israel av varor som kan användas för fortsatta krigsbrott, liksom ett importförbud till EU av viktiga exportvaror för att försvaga krigsförmågan.

Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU har infört sedan starten av kriget mot Ukraina.

Sverige bör aktivt verka för en deeskalering i Mellanöstern. Det förutsätter att vi aldrig kan gå med på folkfördrivning eller andra folkrättsbrott.

3. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47 och avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18 samt

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 7, 8 och 10.

Ställningstagande

Israel har en självklar rätt att försvara sig mot terroristangrepp av Hamas m.fl. Men kriget i Gaza måste föras med respekt för internationell rätt. Det stora antalet civila dödade är inte en väg till hållbara lösningar på den bakomliggande konflikten. Folkkrätten måste följas av alla.

Det krävs en vapenvila, ett frisläppande av alla i gisslan och en hållbar väg till två stater som kan stabilisera regionen och ge hårt drabbade människor ett hopp om ett slut på krig och konflikter. Fredsprocessen måste hållas vid liv för att vara trovärdig. För att en lösning ska vara möjlig behöver man utgå från folkkrätten. De avtal som ingåtts måste accepteras. Internationell rätt samt domar och utslag av Internationella domstolen och ICC måste följas. EU måste vara berett att vid uppenbara brott mot associeringsavtalet vidta åtgärder som att t.ex. pausa förmånliga villkor.

Jag anser att Sverige med internationell rätt som grund bör medverka till en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Palestina och att lösningen är två stater med erkända och säkra gränser. Två stater som har självbestämmande, säkerhet, frihet och möjligheter för den egna befolkningen.

4. Den israelisk-palestinska konflikten, punkt 1 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 1–6, 11, 12 och 15–18 samt

avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 1–6, 8, 10–12, 14, 18 och 19,

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkandena 7, 8 och 10 samt

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 47.

Ställningstagande

Jag tar avstånd från Hamas terroristattacker, men civila palestinier ska inte betala priset för en terroristorganisations agerande. Det yttersta ansvaret för att avsluta konflikten fredligt vilar på Israel som ockupant och militärt överlägsen part. Sverige bör verka för en permanent vapenvila mellan Israel och Hamas. På kort sikt bör det ske för att ta hand om alla drabbade och på lång sikt för att få till stånd en långsiktig fredsprocess som leder till en hållbar och rättvis tvåstatslösning och ett slut på ockupationen. Jag förordar en tvåstatslösning

där Palestina har östra Jerusalem som huvudstad och Sverige erkänner denna huvudstad.

Det krävs att Hamas omgående släpper alla i gisslan och att Israel släpper alla illegalt frihetsberövade personer så att dessa kan återförenas med sina familjer. Ockupationen av Palestina och den diskriminering av palestinier som råder är grundorsaken till de våldsamheter som föder extremerna på båda sidorna av konflikten. Både israeler och palestinier har rätt till frihet, utveckling och trygghet inom säkra och erkända gränser.

Jag vill att regeringen ska verka för en rättvis fred och för ett fritt och demokratiskt Palestina. Ett Palestina som kan leva sida vid sida med Israel och där palestinerna själva rör över sina gränser, sitt territorium, sitt luftrum och sitt territorialvatten. Vi måste stötta demokratiska krafter i både Israel och Palestina för att få till ett permanent slut på en lång och tragisk konflikt. Regeringen bör verka för att FN skickar en fredsfrämjande insats för att upprätthålla vapenvilan när den är på plats. Regeringen bör kräva att Israel ger obegränsat tillträde till Gaza för humanitära insatser och omedelbart slutar beskyjta humanitära konvojer. Det är allvarliga kränkningar av internationell rätt som kräver ett kraftfullt agerande från världssamfundet.

Sverige måste verka för att folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och ekocid begångna av Israel och Hamas utreds. Sverige bör här agera efter principen Responsibility to Protect, dvs. att vi som en del av världssamfundet har ett ansvar att skydda civilbefolkningen när krigsförbrytelser begås. Det är väldigt viktigt att Sverige står upp för Internationella domstolens och ICC:s bedömningar och mandat. Brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och ekocid begångna av Israel och Hamas måste utredas. Sverige bör ansluta sig till Sydafrikas anmälan till Internationella domstolen om att Israel ska utredas för folkmord och försvara ICC:s rätt att åtala både israeliska och palestinska ledare. Sverige bör följa Internationella domstolens utlåtande om ockupationen på Västbanken. Sverige bör vara aktivt i FN för att få ett slut på Israels olagliga ockupation, t.ex. genom att stödja resolutioner i FN:s generalförsamling och säkerhetsråd som syftar till att få ett slut på Israels olagliga ockupation av Palestina. Sverige ska verka för att EU pausar associeringsavtalet med Israel eftersom Israel tydligt bryter mot avtalets kriterier för mänskliga rättigheter. Sverige ska verka för att EU inför sanktioner mot Israel och dess politiska ledare som uppviglar till våld. Sanktionerna ska införas på grund av brotten mot internationell rätt som begås i Palestina. Miljörättsvisa ska vara en central del av fredsförhandlingarna mellan Israel och Palestina.

5. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (S, C)

av Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S), Johan Büser (S) och Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11 och avslår motionerna

2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 och

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 7 och 10.

Ställningstagande

Hundratala palestinier har dödat på Västbanken och tusentals har trakasserats och fått se sin egendom förstörd och sönderslagen på Västbanken. Vi kräver att regeringen verkar för att EU:s sanktioner mot den militanta bosättarrörelsen utvidgas avsevärt.

6. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (V)

av Lotta Johnsson Fornarve (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 och avslår motionerna

2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 7 och 10 samt

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Bosättningarna på Västbanken utgör ett tydligt brott mot fjärde Genèvekonventionen och har konstaterats vara ett krigsbrott av ICC.

Sverige bör agera kraftfullt för att förhindra att nya israeliska bosättningar tillkommer på palestinsk mark och för att befintliga bosättningar avvecklas omgående liksom för att motverka lagstiftning och andra åtgärder som underlättar för nya israeliska bosättningar. Även det omfattande våld som bosättarrörelsen gör sig skyldig till måste stoppas och lagbrytare lagföras.

7. Åtgärder mot bosättare på Västbanken, punkt 2 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 7 och 10 samt avslår motionerna

2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD) yrkandena 7 och 8,

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 7 och

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 11.

Ställningstagande

Sverige och resten av det internationella samfundet har ansvar för att sätta press på Israel och inte blunda för den israeliska bosättningspolitiken. Israel måste respektera internationell rätt och på allvar försöka hitta vägar framåt för en tvåstatslösning i stället för att fortsätta att expandera sina bosättningar på palestinsk mark. Israels bosättningspolitik, inklusive vräkningar av palestinska familjer, strider mot internationell humanitär rätt, omöjliggör tvåstatslösningen och bidrar till en förhöjd konfliktnivå. Samtliga bosättningar, även de i östra Jerusalem, måste lämnas och monteras ned av Israel i enlighet med Internationella domstolens yttrande. Jag vill att regeringen markerar hårdare mot Israels illegala bosättningar och bombningar samt inför sanktioner mot israeliska bosättare. Sverige bör undersöka möjligheten att våldsamma bosättare och bosättarorganisationer terroristklassas av EU. Sverige och EU bör ta ytterligare steg för att inte ge någon form av stöd till bosättningarna.

8. Handelsbojkott av varor från ockuperade områden, punkt 3 (S)

av Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S) och Johan Büser (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12 och avslår motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi kräver att alla varor från israeliska bosättare på ockuperad mark stoppas från att nå EU:s inre marknad.

9. Handelsbojkott av varor från ockuperade områden, punkt 3 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkande 8 och avslår motion

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

EU och dess medlemsstater måste hålla fast vid krav på respekt för mänskliga rättigheter när det gäller handelsvillkor med Israel och med den palestinska myndigheten. Sverige bör verka för att EU inför importförbud för produkter från bosättningar, på samma vis som EU har förbjudit import av varor från ryskcontrollerade områden i Ukraina. Sverige bör verka för att EU inte ska ge visumfrihet till israeliska bosättare. Sverige och EU bör ta ytterligare steg för att inte ge stöd till bosättningar som undergräver tvåstatslösningen.

10. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (S)

av Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S) och Johan Büser (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6 och avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 16 och 17,

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 19 och 20 samt

2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Ett fredsavtal för den israelisk-palestinska konflikten måste bygga på en tvåstatslösning där Israel och Palestina kan existera sida vid sida som två internationellt erkända stater med fastställda gränser i enlighet med antagna FN-resolutioner.

Kostnaderna för att återuppbygga Gaza kommer att vara enorma. Behoven på Västbanken är också mycket stora och handlar bl.a. om att bygga demokratiska institutioner och att ge stöd till civilsamhället.

Regeringen har valt att inte ha en särskild strategi för Palestina och har sagt upp alla biståndsavtal med civilsamhällesorganisationer. Vi anser att Palestina ska vara ett prioriterat område för biståndspolitiken under kommande år och att det ska ske genom en särskild Palestinastrategi. Sverige kan genom sitt bistånd spela en viktig roll för upprättandet av en palestinsk stat, i återuppbyggnadsarbetet och uppbyggandet av den framtidstro som människorna i området så förtvivlat behöver.

11. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (V)

av Lotta Johnsson Fornarve (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 16 och 17 samt

avslår motionerna
2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 19 och 20,
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6 och
2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

I stället för att strypa biståndet bör Sverige öka biståndet till Palestina för att rädda liv. I stället för att försämra det svenska civilsamhällets möjligheter att bedriva utvecklingssamarbete bör regeringen göra tvärtom. Sveriges beslut om att dra in stödet till en rad rättighetsorganisationer i Palestina och Israel, inklusive det ekumeniska följeslagarprogrammet, motverkar en demokratisk och fredlig utveckling. Detta stöd borde i stället stärkas. Regeringen bör återkomma med en särskild strategi för utvecklingssamarbete med Palestina. Sverige bör arbeta i EU och FN för att säkra det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA.

12. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12 och
avslår motionerna
2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 16 och 17,
2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 19 och 20 samt
2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6.

Ställningstagande

Kriget i Gaza har skapat ett katastrofalt mänskligt lidande och utsatthet för Gazas civilbefolkning. En hållbar vapenvila är av största vikt för att kunna leverera förnödenheter till civilbefolkningen och alla parter måste agera enligt folkrätten och skydda civila. De humanitära behoven i Gaza är överväldigande och utsikterna att bygga en hållbar stat i Palestina minskar. Vi vill mot denna bakgrund att Sverige fortsätter och utvecklar sitt bistånd till Palestina, inklusive stöd till UNRWA, som en del i det långsiktiga arbetet för en hållbar tvåstatslösning.

13. Bistånd till Palestina och UNRWA, punkt 4 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 19 och 20 samt avslår motionerna

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 16 och 17,

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 6 och

2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C) yrkande 12.

Ställningstagande

Det är viktigt att Sverige fortsätter bidra med ett starkt utvecklingsbistånd till organisationer för att återuppbygga Palestina efter konflikten. Det är aktörer som det palestinska civilsamhället, organisationer för mänskliga rättigheter, fredsorganisationer från Israel och Palestina, kulturarbetare, fria medier och organisationer som arbetar med utbildning, sjukvård m.m. som kan bygga förtroendet för en tvåstatslösning hos befolkningen. Svenskt humanitärt bistånd till Palestina måste stärkas för att möta de enorma behov konflikten skapat, och Sverige måste kräva att Israel som ockupationsmakt är med och betalar i enlighet med deras skyldigheter enligt folkrätten.

14. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 (V)

av Lotta Johnsson Fornarve (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 20 och 21 samt avslår motion

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14.

Ställningstagande

Sverige ska inte vara ett land som indirekt stöder dödandet av oskyldiga civila. Vi anser att alla militära kontakter med Israel omgående ska avbrytas. Sverige

bör omedelbart kalla hem den försvarsattaché som är placerad vid ambassaden i Tel Aviv. Det omfattande besöksutbyte som pågått mellan det svenska försvaret och den israeliska armén ska avbrytas och all vapenhandel, såväl import som export, med Israel ska stoppas. Sverige bör ta initiativ till ett vapenembargo inom EU.

15. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 (MP)

av Jacob Risberg (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14 samt
avslår motion
2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkandena 20 och 21.

Ställningstagande

Sverige bör verka för att EU inför ett vapenembargo mot Israel. Sverige bör stoppa allt militärt samarbete med Israel, och Sveriges försvarsattaché vid ambassaden i Tel Aviv bör kallas hem.

16. Militärt samarbete med Israel, punkt 5 – motiveringen (SD)

av Aron Emilsson (SD) och Rasmus Giertz (SD).

Ställningstagande

Vårt partis utgångspunkt är alltid att värna svensk säkerhet, i synnerhet i det allvarliga omvärldsläge vi ser. Vi behöver kraftigt rusta vårt försvar, och en ökad möjlighet till samverkan med Israel gynnar vår försvarsindustri och kan leda till samverkan med ett högteknologiskt land som har stor erfarenhet av precis de vapensystem som vi behöver anskaffa. Det kan t.ex. handla om system inom luftvärnsområdet där Israel är världsledande vid sidan av USA. Rymdförmåga och stridsfordon är andra områden där landet är ledande och Sverige behöver satsa. Vi kan för framtiden inte utesluta krigsmaterielexport till Israel, vilket skulle kunna gynna svensk försvarsförmåga.

Utskottet konstaterar att Sverige under en lång tid har haft en restriktiv syn på export av krigsmateriel till Israel. I linje med regeringens ståndpunkt att det vore fel väg att införa en bojkott av eller sanktioner mot Israel avstyrker utskottet förslag om ett vapenembargo på EU-nivå och förslag om att återkalla

försvarsattachén från Tel Aviv. Vi delar den bedömningen och vill snarare understryka möjligheterna på det försvarsindustriella området.

Flera andra stater i Europa exporterar krigsmateriel till Israel, såsom Tyskland och Italien. Enligt Stiftelsen Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (Sipri) stod Tyskland för hela 29,7 procent av vapenexporten till Israel under åren 2013–2023. Italien har förklarat att man inte avser att ingå nya kontrakt med Israel under det pågående kriget i Gaza, men befintliga kontrakt fullgörs. Konflikten mellan Iran och Israel leder också till att terrorregimen i Teheran försvagas, och eftersom Iran också stöder Ryssland innebär det att även Ryssland i förlängningen försvagas i Ukraina, vilket är positivt för såväl Ukrainas som Europas och Sveriges säkerhet. Man behöver se helhetsbilden när man diskuterar Sveriges samverkan med Israel.

Sverige har importerat krigsmateriel från Israel under både socialdemokratiska och borgerliga regeringar. Däremot har exporten varit kraftigt begränsad och detta är ett motsägelsefullt agerande som försvårat för svensk import av högteknologiska vapen från Israel.

Med hänvisning till detta vill vi i enlighet med utskottet avstyrka motionerna 2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 20 och 2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP) yrkandena 13 och 14.

17. Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m., punkt 6 (S)

av Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Linnéa Wickman (S) och Johan Büser (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 13 och
avslår motion
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46.

Ställningstagande

Vi ser med stor oro på utvecklingen i Mellanöstern och Nordafrika. Risken för eskalation är stor. Många länder i Mellanöstern och Nordafrika rör sig mot en mer auktoritär och repressiv riktning. Det finns t.ex. stater som diskuterar att legalisera barnäktenskap. Detta visar på behovet av att Sverige är pådrivande för ett engagemang i Mellanöstern och Nordafrika för att säkerställa en fredlig och demokratisk utveckling och säkerställa mänskliga rättigheter för att förhindra krig, förtryck och barnäktenskap.

18. Svenskt förhållningssätt till Mellanöstern m.m., punkt 6 (C)

av Anna Lasses (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 46 och
avslår motion
2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S) yrkande 13.

Ställningstagande

För att svensk utrikespolitik ska kunna möta alla svåra utmaningar i regionen krävs en samlad strategi för Mellanöstern. En sådan strategi ska inte vara begränsad till biståndssamarbete. Det krävs en mer omfattande och konsekvent politik baserad på internationell rätt i syfte att nå framgång i hela regionen. I en region som länge varit drabbad av konflikter och krig måste Sverige bidra till att stabilisera utifrån de särskilda möjligheter Sverige har skapat. Strategin kan också omfatta frågor som desinformation om svensk socialtjänst och polis samt hur man kan stärka en positiv Sverigebild.

Särskilt yttrande

Situationen i Israel och Palestina m.m. (C)

Anna Lasses (C) anför:

Betänkandet baseras på motionsyrkanden som har lämnats in under riksmötet 2024/25 före motionstidens utgång den 4 oktober 2024 och täcker därmed inte alla aspekter av händelseutvecklingen i Israel och Palestina efter den 4 oktober 2024. Utskottets bedömningar och ställningstaganden i betänkandet till ovan angivna motionsyrkanden baseras på den situation som är aktuell och den information som är tillgänglig vid tiden för justering av betänkandet. Även detta särskilda yttrande förhåller sig enbart till de motionsyrkanden som behandlas i betänkandet och utskottets bedömningar och ställningstaganden i förhållande till dessa yrkanden.

Jag vill, utöver mina reservationer, förtydliga min och Centerpartiets syn på vissa delar av utskottets ställningstaganden. Frågan om att Israel ska säkerställa humanitärt stöd till akut behövande i Gaza har drivits sedan krigets början utan resultat. Sverige, EU och omvärlden behöver nu ändra strategi. Det minskar trovärdigheten när det inte får några konsekvenser att Internationella domstolens utslag om intermistiska åtgärder från 2024 inte efterlevs. Tilltron till den internationella rätten urholkas bit för bit av det som sägs och görs i detta krig.

Jag talar, i likhet med regeringen, om den katastrofala humanitära situationen i Gaza. När det gäller återuppbyggnaden så måste denna ske i enlighet med folkrätten. Etnisk rensning får inte förekomma. För de palestinska flyktingar som finns i Gaza har FN sedan 1949 ett tydligt ansvar för bl.a. utbildning, hälsovård och ekonomi. Detta är en del av FN:s ansvar till dess att palestinerna, i likhet med Israel, har sin självständiga stat med fullt ansvar för sin befolkning. Kostnaderna för återuppbyggnaden måste, som utskottet anför, delas av många, men styret över området måste vara palestinskt. Ingen återockupation av Gaza får förekomma. Men, som utskottet konstaterar, måste Hamas terrorstyre upphöra.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:134 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Sveriges generalkonsulat i Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:135 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att UNRWA avvecklas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:137 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:225 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dra in Sveriges bistånd till UNRWA och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:227 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen snarast bör återta erkännandet av Palestina som egen stat och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:267 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uttala stöd för det iranska folkets frihetskamp och deras strävan för ett regimbyte och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa sanktioner mot den iranska regimeliten och deras närmaste familjemedlemmar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa sanktioner mot den iranska regimens förtryckarapparat och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa sanktioner mot den iranska regimens Al-Mustafa International University (MIU) och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda export av all övervakningsutrustning till Iran och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:297 av Kjell-Arne Ottosson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:386 av Björn Söder (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska avsluta allt Sveriges bistånd till Palestina och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:394 av Björn Söder (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att formellt erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:407 av Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upphöra med bidrag till Islamic Relief och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:520 av Magnus Berntsson (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska inta en tydligare roll i att stötta Irans demokratiska opposition samt främja mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige på internationell nivå ska arbeta för skärpta sanktioner mot den iranska regimen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:525 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:614 av Dennis Dioukarev m.fl. (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:779 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka Sveriges roll för att fortsätta stå upp för Västsahara och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:831 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten Israel måste be familjen Folke Bernadotte och Sverige om en offentlig ursäkt för mordet på Folke Bernadotte och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att staten Israel bör ge Folke Bernadottes familj en ekonomisk kompensation för mordet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1041 av Magnus Oscarsson och Dan Hovskär (båda KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska flytta sin ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1159 av Magnus Jacobsson och Magnus Berntsson (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige, inom ramen för EU-samarbetet, ska verka för att förbereda och implementera en internationell Marshallplan för Gaza och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1211 av Yusuf Aydin och Magnus Berntsson (båda KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för inrättandet av en internationell tribunal i syfte att ställa medlemmar ur Islamiska staten (IS) till svars för krigsförbrytelser, brott mot mänskligheten och folkmord och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1214 av Yusuf Aydin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Sverige ska stödja skapandet av ett autonomt självstyre för de kristna minoriteterna på Nineveslätten i Irak och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1215 av Yusuf Aydin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en omprövning av EU:s sanktioner mot Syrien i syfte att lindra humanitärt lidande för civilbefolkningen och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1247 av Azadeh Rojhan och Louise Thunström (båda S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att genom EU öka påtryckningarna på den iranska regimen att släppa alla politiska fångar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utöka kännbara sanktioner mot regimens företrädare och deras anhängiga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta en ledande roll i EU för att terroriststämpla revolutionsgardet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att en internationell solidaritetskonferens anordnas där alla länder som vill ta ställning för demokrati och frihet i Iran ska kunna visa sitt stöd och konkretisera stödet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1430 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för gemensamma sanktioner från EU respektive USA gentemot Iran samt iranska makthavare och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inta en tydligare hållning beträffande sanktioner mot Iran samt iranska makthavare och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om riktade sanktioner mot nära anhängiga till iranska makthavare och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att bistå fredliga iranska demonstranter och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Joint Comprehensive Plan of Action (JCPOA) och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att rikta sanktioner mot Al-Mustafa internationella universitet i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det tillsätts en oberoende utredning för att utreda och dokumentera de brott mot mänskliga rättigheter och tortyr eller annan

- grym, omänsklig eller förnedrande behandling som den islamistiska regimen i Iran har gjort sig skyldig till och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt verka för att ansvariga för den iranska regimens brott mot mänskligheten ställs inför rätta vid lämpliga internationella eller nationella domstolar och tillkännager detta för regeringen.
  11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda nyttan och utkomsten av det svenska engagemanget i Irak och tillkännager detta för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja bevarandet av identiteten för Nineveslättens invånare och tillkännager detta för regeringen.
  13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en tydligare regional strategi för Syrienkrisen och tillkännager detta för regeringen.
  14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom FN och EU verka för en översyn av de sanktioner som riktas mot Syrien i syfte att ge lindring till civila och tillkännager detta för regeringen.
  27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna ett självständigt Kurdistan i norra Irak och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1435 av Rasmus Giertz m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i ett internationellt sammanhang bör intensifiera sina insatser och verka för att uppmärksamma de humanitära och kulturella värden som håller på att gå förlorade som en följd av konflikterna i Syrien och Irak och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uttrycka sitt tydliga stöd för de kristna minoriteterna i Irak och Syrien genom humanitära insatser och aktiv diplomati och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dra in biståndet till den palestinska myndigheten för att främja kvinnors rättigheter i Mellanöstern och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1437 av Rasmus Giertz m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör se över och om möjligt återkalla sitt erkännande av Palestina och förklara det ogiltigt och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte betrakta en statsledning i Palestina där Hamas ingår som legitim och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ställa krav på den palestinska myndigheten och PLO och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om villkor för bistånd till den palestinska myndigheten och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att formellt erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Israel måste agera mot bosättare som utför våldsdåd mot civila, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Israel måste upphöra med expansionen av bosättningar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1438 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana regeringen att med anledning av resolution 2091 erkänna Islamiska statens terrorkampanj i Irak och Syrien som folkmord och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1716 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska införa ett militärt embargo mot Israel samt upphöra med vapenexport och export av krigsmateriel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska fortsätta arbeta och agera i enlighet med internationell rätt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska fortsätta arbeta och agera för ett demokratiskt och självständigt Palestina och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska fortsätta arbeta och agera för att stoppa kriget i Palestina och Libanon och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1721 av Jamal El-Haj (-):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den israeliska ockupationen av och bosättningspolitiken i Palestina måste upphöra och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN och genom EU på varje sätt måste försöka förhindra den annektering av ockuperat palestinskt territorium som pågår och övertagandet av palestinska bostäder i Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jerusalems delade status ska respekteras, att all ockupation måste upphöra och att Jerusalem ska vara huvudstad för båda folken för att en tvåstatslösning ska vara möjlig och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1735 av Hans Eklind (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör frysa biståndet till UNRWA och överföra medlen till UNHCR och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för att UNRWA:s verksamhet och ansvar ska föras över till UNHCR i sin helhet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1736 av Hans Eklind (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1737 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska erkänna Jerusalem som Israels huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska flytta Sveriges ambassad från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU villkorar biståndet till den palestinska myndigheten och tillkännager detta för regeringen.

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige omgående bör verka för att ställa motkrav för stöd till den palestinska myndigheten och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att avveckla UNRWA och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att definiera BDS-rörelsen som antisemitisk och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU ska inrätta en strategisk s.k. stratomenhet mot iransk desinformation och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2009 av Joakim Sandell m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om omedelbar vapenvila i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om frysning av EU:s handelsavtal med Israel och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sanktioner mot de israeliska bosättarna och importstopp för deras varor till EU och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2345 av Dzenan Cisija m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva en omedelbar vapenvila i Gaza så att civilbefolkningen i Gaza kan få hjälp, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska öka det humanitära biståndet till Gaza och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att terrorklassade Hamas ovillkorligen och omedelbart släpper gisslan, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska stödja de oberoende utredningarna av folkrättsbrott och kräva att ansvariga ställs inför rätta och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva på för att EU pausar handelsavtal med Israel till dess att Israel följer ICJ:s beslut från den 24 maj 2024, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inte ska bedriva vapenhandel med vare sig Israel eller Palestina under pågående konflikt och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att fredssamtalen mellan Israel och Palestina återupptas

- med siktet fast inställt på en tvåstatslösning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att Jerusalems delade status respekteras och att staden ska fungera som huvudstad för både Israel och Palestina och tillkännager detta för regeringen.
  9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att Israel avbryter ockupationen och blockaden av Palestina (inklusive Västbanken, östra Jerusalem och Gaza) och tillkännager detta för regeringen.
  10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att kollektiv bestraffning och blockader, godtyckliga arresteringar, administrativa frihetsberövanden och användning av överdrivet våld upphör och tillkännager detta för regeringen.
  11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att Israels folkrättsligt illegala bosättningspolitik omedelbart upphör och tillkännager detta för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att systematiska rivningar av palestinska bostäder, jordbruksmark och infrastruktur upphör och tillkännager detta för regeringen.
  13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att det illegala bosättarvåldet på Västbanken och i östra Jerusalem upphör och tillkännager detta för regeringen.
  14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva sanktioner mot illegala bosättare och tillkännager detta för regeringen.
  15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kräva att EU ser över sina handelsavtal med Israel för att förhindra handel med varor producerade i de illegala bosättningarna på ockuperade områden och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3020 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för ett omedelbart och permanent eldupphör i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för en internationell kraftsamling mot Israels ockupation av Palestina och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som enskild stat liksom inom ramen för FN och EU ska kräva att Gazaremsans luft-, sjö- och landvägar öppnas och tillkännager detta för regeringen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för etablerandet av en internationell fredsbevarande och/eller fredsframtvingande styrka under FN-mandat i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en ökad internationell civil närvaro i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en obehindrad humanitär tillgång till och i Gaza, vilket inkluderar import av all nödvändig humanitär hjälp genom alla landpassager och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige kraftfullt bör agera för att förhindra att nya israeliska bosättningar tillkommer på palestinsk mark och för att befintliga bosättningar avvecklas omgående och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ställa sig bakom Sydafrikas anmälan mot Israel till den internationella domstolen i Haag för brott mot folkmordskonventionen och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att Israel ska ansluta sig till Internationella brottmålsdomstolen ICC och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige inom ramen för EU och FN bör verka för att Israel ska hållas ekonomiskt ansvarigt för den omfattande förstörelsen under kriget mot Gaza och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige som medlem i FN bör driva på för att tortyrkommittén särskilt ska utreda Hamas och Israels eventuella brott mot tortyrkonventionen genom de övergrepp som de gjort sig skyldiga till och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stödja Palestina i det fortsatta arbetet mot att erkännas som fullvärdig medlem av FN och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör verka för en deskalering i Mellanöstern och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en egen strategi för utvecklingssamarbete med Palestina och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör arbeta i EU och FN för att det långsiktiga finansiella stödet till UNRWA ska säkras och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en omfattande bojkott av israeliska varor och tjänster med sanktioner på kommunal, regional, nationell och europeisk nivå i likhet med de sanktioner som Sverige och EU infört mot Ryssland sedan starten av kriget mot Ukraina och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör driva i EU att unionen omedelbart suspenderar det nuvarande associeringsavtalet med Israel och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stoppa all vapenhandel, kalla hem försvarsattachén från Tel Aviv och avbryta allt militärt samarbete med Israel och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ta initiativ till ett vapenembargo inom EU och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3030 av Yasmine Eriksson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att avveckla UNRWA och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3043 av Jacob Risberg m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en permanent vapenvila mellan Israel och Hamas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att få till stånd en hållbar fredsprocess som leder till en rättvis tvåstatslösning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erkänna östra Jerusalem som Palestinas huvudstad och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att gisslan och andra illegalt frihetsberövade personer som hålls av Hamas och Israel återförenas med sina familjer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU pausar associeringsavtalet med Israel då Israel tydligt bryter mot kriterierna för mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att EU inför sanktioner mot Israel på grund av brotten mot internationell rätt som begås i Palestina och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör undersöka möjligheten för att våldsamma bosättare och bosättningsorganisationer terrorklassas av EU, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa importrestriktioner för produkter från ockuperade områden och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige och EU bör ta ytterligare steg för att inte ge stöd till bosättningar som undergräver tvåstatslösningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör följa Internationella domstolens utlåtande om ockupationen på Västbanken, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör vara aktiva i FN för att få ett slut på Israels olagliga ockupation, exempelvis genom att stödja resolutioner i FN:s generalförsamling och säkerhetsråd som syftar till att få ett slut på Israels olagliga ockupation av Palestina, och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör verka för att EU inför ett vapenembargo mot Israel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör stoppa allt militärt samarbete med Israel och att Sveriges försvarsattaché vid ambassaden i Tel Aviv bör kallas hem och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kräva att Israel ger obegränsad tillgång till Gaza för humanitära insatser och omedelbart slutar beskjuta humanitära konvojer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser och ekocid begångna av Israel och Hamas måste utredas och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör ansluta sig till Sydafrikas anmälan till Internationella domstolen om att Israel ska utredas för folkmord och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att miljö rättvisa ska vara en central del av fredsförhandlingarna mellan Israel och Palestina och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ha ett fortsatt starkt bistånd till Palestina och tillkännager detta för regeringen.

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenskt humanitärt bistånd till Palestina måste stärkas för att möta de enorma behov konflikten skapat och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3106 av Morgan Johansson m.fl. (S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera Palestina i biståndspolitiken under kommande år genom en särskild Palestinastrategi och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige fortsatt ska motsätta sig exploatering av varor på ockuperad mark, såsom fiskeavtalen med Marocko som inbegriper fiske i de västahariska vattnen, och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska ta initiativ för att säkerställa att FN-insatsen Minurso's mandat utökas så att det omfattar övervakning av brott mot mänskliga rättigheter och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör säkerställa ett fortsatt svenskt bistånd till västahariska flyktingläger även efter utgången av 2025 och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3107 av Morgan Johansson m.fl. (S):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en omedelbar vapenvila i kriget mellan Hamas och Israel och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska stödja det arbete som görs inom ramen för ICC för att samla in bevis och utreda krigsbrott begångna av såväl Israel som Hamas i samband med kriget i Gaza och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att pausa EU:s associeringsavtal med Israel, tills Israel efterföljer Internationella domstolens beslut, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kraftigt utökade sanktioner mot den militanta bosättarrörelsen på Västbanken och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa varor från Israels illegala bosättningar på Västbanken från att komma in på EU:s inre marknad och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör vara pådrivande för ett engagemang i regionen Mellanöstern och Nordafrika för att säkerställa en fredlig och demokratisk utveckling samt ett säkerställande av mänskliga rättigheter för att förhindra krig,

förtryck och barnäktenskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

50. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja de demokratiska krafterna i Iran och att terrorlista det islamiska revolutionsgardet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3162 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska utveckla en ny samlad regional strategi för Mellanöstern och tillkännager detta för regeringen.
47. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att hävda internationell rätt och på den grunden aktivt medverka till en hållbar lösning på konflikten mellan Israel och Palestina baserad på två stater med erkända och säkra gränser med självbestämmande, säkerhet, frihet och möjligheter för den egna befolkningen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3168 av Anna Lasses m.fl. (C):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges stöd till Palestina, inklusive stöd till UNRWA, bör fortsätta och utvecklas för att uppnå en hållbar tvåstatslösning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet

Motion	Motionärer	Yrkanden
7. Motioner som bereds förenklad		
2024/25:134	Magnus Jacobsson (KD)	
2024/25:135	Magnus Jacobsson (KD)	
2024/25:137	Magnus Jacobsson (KD)	
2024/25:225	Josef Fransson (SD)	
2024/25:227	Josef Fransson (SD)	
2024/25:267	Nima Gholam Ali Pour (SD)	1–5
2024/25:297	Kjell-Arne Ottosson (KD)	
2024/25:386	Björn Söder (SD)	1
2024/25:394	Björn Söder (SD)	1 och 2
2024/25:407	Björn Söder och Markus Wiechel (båda SD)	
2024/25:520	Magnus Berntsson (KD)	1 och 2
2024/25:525	Ingemar Kihlström (KD)	
2024/25:614	Dennis Dioukarev m.fl. (SD)	
2024/25:779	Magnus Manhammar (S)	
2024/25:831	Jamal El-Haj (-)	1 och 2
2024/25:1041	Magnus Oscarsson och Dan Hovskär (båda KD)	1 och 2
2024/25:1159	Magnus Jacobsson och Magnus Berntsson (båda KD)	
2024/25:1211	Yusuf Aydin och Magnus Berntsson (båda KD)	
2024/25:1214	Yusuf Aydin (KD)	
2024/25:1215	Yusuf Aydin (KD)	
2024/25:1247	Azadeh Rojhan och Louise Thunström (båda S)	1–4
2024/25:1430	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–3, 5–9, 11–14 och 27
2024/25:1435	Rasmus Giertz m.fl. (SD)	6, 7 och 13
2024/25:1437	Rasmus Giertz m.fl. (SD)	1–6
2024/25:1438	Markus Wiechel m.fl. (SD)	23
2024/25:1716	Jamal El-Haj (-)	1–4
2024/25:1721	Jamal El-Haj (-)	1–3
2024/25:1735	Hans Eklind (KD)	1 och 2
2024/25:1736	Hans Eklind (KD)	1 och 2
2024/25:1737	Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD)	1, 2 och 4–8
2024/25:2009	Joakim Sandell m.fl. (S)	1–3
2024/25:2345	Dzenan Cisija m.fl. (S)	1–15
2024/25:3020	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	13
2024/25:3030	Yasmine Eriksson m.fl. (SD)	2
2024/25:3106	Morgan Johansson m.fl. (S)	9–11
2024/25:3107	Morgan Johansson m.fl. (S)	50